

Heidi Järvi

TÄHTIMERKIT

Kuvataiteen koulutusohjelma

2016

TÄHTIMERKIT

Järvi, Heidi
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Kuvataiteen koulutusohjelma
huhtikuu 2016
Ohjaaja: Hautala, Päivi-Maria
Sivumäärä: 25
Liitteitä: 0

Asiasanat: horoskoopit, taideteokset, vesivärit

Opinnäytetyön aiheena oli keksiä pilke silmäkulmassa uudet horoskoopit käyttäen aiheina suomalaisia eläimiä. Valmiin kokonaisuuden nimeksi tuli Tähtimerkit. Jokainen voisi katsoa syntymäpäivänsä mukaan, mikä on uudelta horoskooppimerkiltään. Opinnäytetyön kirjallisessa osiossa pohdin, miten tähän aiheeseen päädyin ja miksi.

Käsittelin myös itse lopputyön tekemiseen liittyviä haasteita, ja miten niistä selvisin. Tekstit olen kirjoittanut vuoden mittaan ja lopulliseen muotoonsa kokosin ne keväällä 2016 samaan aikaan, kun työstin varsinaisia teoksia.

STAR SIGNS

Järvi, Heidi

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Fine Art

April 2016

Supervisor: Hautala, Päivi-Maria

Number of pages: 25

Appendices: 0

Keywords: horoscopes, art work, water colour

The theme of my thesis was to invent new astrological signs using Finnish animals in them. I gave the final series of artwork name Tähtimerkit, Star Signs. The meaning is that everybody can look up their new star sign based on their birthday. In the written part of the thesis I take a look on how I ended up to that theme and why.

I also write about the difficulties I had in the project and how I got those solved. I have written the text during a span of a year and I have collected the texts together in the spring 2016 at the same time I did the final works of art.

SISÄLLYS

1 TOTEUTUS	5
2 TUTKIMUSKOhteITA	10
3 TULOKSET/TEOKSET	11
4 TEOSTEN ESITTELY.....	13
4.1 Sitruunaperhonen	13
4.2 Sudenkorento	14
4.3 Metsäkauris	15
4.4 Poro	16
4.5 Kettu.....	16
4.6 Saimaannorppa.....	17
4.7 Lehtokotilo.....	18
4.8 Karhu.....	18
4.9 Lapinpöllö	19
4.10 Harakka	20
4.11 Peltoshiiri.....	21
4.12 Susi.....	22
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	23
LÄHTEET.....	25
LIITTEET	

1 TOTEUTUS

‘’ 2.3.2015 Psykedeliaa, suitsukkeen savua, mielenmaisemaa, mystiikkaa, kristalleja, henkisyyttä, eläinhahmoja, luontokuvastoa’’ olen kirjoittanut lopputyömielteille omistettuun vihkoon yli vuosi sitten. Nyt kun olen saanut teossarjan ensimmäisen teoksen maalattua, hymyilyttää katsoa, miten monen mutkan kautta olen kulkenut, mutta lopulta päätynyt silti niin lähelle alkuperäisiä ajatuksia. Mutta miten tähän päädyttiin?

Maaliskuussa 2015 olin juuri saapunut Portugalin opiskelijavaihdosta ja aloin ensimmäistä kertaa vakavissaan miettiä, mitä tekisin lopputyökseeni. Grafiikan teossa pidän siitä, miten se ei ole pelkästään luovaa, vaan saa myös vähän tuulettaa päätään tekemällä mekaanisempia työvaiheita, kuten pesemään seuloja ja mustetta käsistään. Saattaa olla, että olisin päätynyt tekemään lopputyöni grafiikan tekniikoilla, olinhan kursseista noin puolet suorittanut grafiikan puolella. Porissa asuvana oli kuitenkin mukavampi valita tekniikka, jota varten ei tarvitse matkustaa Kankaanpäähän niin paljon.

Yhden lopputuloksen kannalta tärkeimmistä oivalluksista tein huhtikuussa 2015, kun pohdin, miten haluaisin lopputyöstäni jotenkin sarjallisen. Mietin mahdollisia teemoja: vuodenajat, viikonpäivät, elementit, alkuaineet... Silloin kirjoitin ylös myös: ‘’Horoskoopit, ne olisi hauska laittaa uusiksi’’.

Kesällä 2015 tein paljon pienempiä piirroksia, koska tatuoin paljon ihmisiä. Se toi varmuutta piirtäjänä, mutta aloin ehkä entisestään luisua kauemmas syvempiä merkityksiä sisältävän taiteen tekemisestä lähemmäs käytännönläheisempiä ja kuvitusmaisempia teoksia. Lopputyöhön valmistauduin tekemällä erilaisia eläinpotretteja. Etenkin öiseen aikaan sain välillä mahtavia inspiraatioita, ja maalasin hyvän musiikin soidessa kunnes aurinko nousi. Tein töitä, joissa vilisi elementtejä, jotka kiehtovat minua aiheiltaan ja myös visuaalisesti: kristalleja, mandaloita, mehikasveja.

Kesän jälkeen minulla oli tapaaminen koululla Päivi-Marian kanssa. Menin sinne hieman epävarmana sen suhteen, että mitä tekisin, mutta kun aloin puhua ideoistani,

asiat selkiytyivät siinä ääneen niitä pohtiessani. Esittelin maalaamiani vesiväritöitä, joissa esiintyi pöllö, yökkönen ja kettu. Kerroin, että olin pohtinut tekeväni jonkinlaisia eläinpotretteja, ja haluaisin että teokset olisivat jotenkin sarjallisia ja toisiinsa liittyviä.

Ajattelin, että kirjallisessa osiossa tutkisin eläimiä taiteessa. Minua kiinnosti tutkia henkieläimen käsitystä ja etenkin sitä, miten luonnonuskovien eläinkäsitys näkyy heidän tekemässä taiteessa. Kuvaavatko he usein omaa henkieläintään, ja miten. Tunnen jonkun verran luonnonuskovia, ja olisi mielenkiintoista jutella aiheesta heidän kanssaan.

Siinä henkieläimistä puhuessa, Päivi-Maria kysyi, onko minulla henkieläintä. En koe niin vahvasti vetoa mihinkään tiettyyn eläimeen, enkä tiedä kuinka vahvasti uskon koko henkieläimen käsitteeseen, mutta on minulla muutama eläin, joihin koen selaista vetoa, että esimerkiksi maalaan niitä usein. Olen seikkailunhaluinen ja nautin liikkeellä olosta. Ehkä juuri siksi kaikki siivekkäät ovat lähellä sydäntäni, ja ne ovat usein suuressa roolissa maalauksissani. Kerroin, että pöllöt ovat lempieläimiäni ja niiden lisäksi pidän paljon yökkösistä. Ne ovat molemmat yöeläimiä, samalla tavalla minäkin olen esimerkiksi luovimmillani puolen yön jälkeen ja nautin öiseen aikaan puuhailusta.

Siinä jutellessani huomasin, että tässä ne minun niin sanotut henkieläimet on pöydällä: pöllö, yökkönen ja kettu. Kettu on silloisen poikaystäväni toteemieläin. Se on sillä tavalla myös iso osa minua. Onhan jokaisessa myös se puoli, joka on toisten seurassa. Se symboloi sitä minän osaa, joka on ympäristöstä ja toisista ihmisistä riippuvainen. Poikaystävä, joka on ollut kanssani yli seitsemän vuotta, on tosi iso osa minua.

Teoksissa olisi aina pääosassa tuo eläin ja ympärillä muuta, minkä koen kuvaavan jotenkin sisäistä maailmaani. Sieltä löytyisi kasveja ja muuta luontoaiheista, mandaloita ja muuta geometriaa, avaruutta ja kaikkea mitä alitajunnasta työn tekohetkellä kumpuaa. Tekisin töistä ensin pienemmät värilliset "luonnokset" ja lopulliset teokset niiden pohjalta.

Selvitin ennen työharjoitteluun lähtöä sitä, että mikä olisi lopputyön kannalta suotuisin aika olla pois. Se sattui olemaan samalla aika, jolloin Suomessa on pimeintä ja Thaimaassa sesonki parhaimmillaan: marras-, joului- ja tammikuu. Näinä kuukausina tarkoitukseni oli kirjoittaa lopputyön kirjallinen osio valmiiksi, tai ainakin hyvään vaiheeseen, sekä mahdollisesti aloittaa itse teosten tekeminen. Töitä riitti kuitenkin kuutena päivänä viikossa ja vapaa-aika meni Phuketin suureen ja mielenkiintoiseen saareen tutustussa. Paikan päältä ostamani vesivärit olivat huonopigmenttiset ja sävyt latteat. Vesiväripaperia ei löytynyt kuin paksuimmillaan 200 milligrammaista. Minua stressasi hieman se, että kuukaudet kuluivat ja lopputyö ei edennyt, mutta usein olin liian kiireinen edes ajattelemaan koko asiaa. Silloin tällöin kirjoitin ylös ajatuksia lopputyöstä muistikirjaani ja sähköpostitse lopputyöohjaajalleni.

Talven aikana jahkailin paljon näiden kahden idean välillä: tekisinkö lopputyöni omista toteemieläimistäni vai aikaisemmasta horoskooppi-ideasta. Yritin myös keksiä jotain muuta, koska välillä kumpikaan idea ei oikein napannut. Tästä valinnan vaikeudesta ahdistuneena toivoin joskus jopa, että joku olisi määrännyt tai edes rajannut aiheen jotenkin. Vaihtoehtojen loputon määrä turrutti ja teki epävarmaksi. Mutta tällaistaahan se on aina ollut ja tulee aina olemaan: koska vaan voi tehdä ihan mitä vaan.

Helmikuun loppupuolella näin lopputyöohjaajani Tampereella ja taas huomasin puhumisen olevan paras apu ongelmaan kuin ongelmaan. Olimme loppujen lopuksi Virven kanssa molemmat sitä mieltä, että horoskooppi-idea sopii paremmin lopputyökseni. Vaikka maalauksia tulisi tehdä melko monta, kaksitoista, minulta ei lopu aika kesken, jos olen ahkera enkä laiskottele. Onneksi keväällä minulla ei ollut muita isompia projekteja kuin tämä, ja sain intensiivisesti keskittyä vain lopputyön maalaamiseen.

Tapaamisen jälkeen laadin itselleni tiukan aikataulun. Kirjoitin paperille tehtävät asiat ja viereen kalenterin. Rastitin rinnakkain kuluneita päiviä ja valmiita töitä. Se oli todella hyvä, koska siinä huomasin hyvin konkreettisesti, miten on onnistunut aikataulutuksessa. Kun aikaa oli kulunut puolet, mutta töitä oli valmiina alle puolet, huomasin, että täytyy maalata entistäkin ahkerammin.

Niin kuin usein, vaikeinta oli aloittaminen. Sain kiristettyä tahtia hyvin loppua kohden, ja kolmen ensimmäisen maalauksen jälkeen pääsin jo hyvään rutiiniin, eikä aloittaminenkaan jännittänyt niin paljoa. Aluksi olin painostavan tietoinen siitä, että tämä luonnos tai tämä piirros tulee olemaan minun työnäytteeni lopputyönäyttelyssä, mutta mitä pidemmälle etenin teosten kanssa, sitä vähemmän se häiritsi.

Olen kaikista luovimmillani öisin. Hyvin usein kävi niin, että ennen kahtatoista yöllä en ollut saanut mitään valmiiksi ja sänky kutsui houkuttelevana. Kuitenkin puolen yön yli sinniteltäni alkoivat työt jo houkuttaa, ja usein olin hereillä vielä neljältä, parhaimmillaan musiikki kaakossa kahta maalausta samaan aikaan maalaten. Ero kello yhdentoista nuokkumiseen oli iso ja huvittava. Unirytmä muuttui kuukausien ahkeran maalaamisen aikana melko epäterveelliseksi. Eräänä aamuna ystävänä laittoi seitsemältä viestiä ja ihmetteli, miten olen niin aikaisin hereillä. Todellisuudessa olin niin myöhään hereillä, en ollut nukkunut silmäystäkään.

Vaikka nautin yöllisistä maalaushetkestäni ja minut usein vallanneesta flow-tilasta, olihan se uuvuttavaa. Minun ei olisi tarvinnut valvoa niin myöhään, jos olisin saanut enemmän aikaiseksi päiväsaikaan. Usein päivät menivät kuitenkin niin, että heräsin yhden maissa, söin rauhassa aamupalaa ja keitin vielä toisenkin kupillisen teetä. Kun istuin koneen ääreen esimerkiksi hakemaan referenssikuvia, vastasin ensin Facebookissa saapuneisiin viesteihin, sitten sähköpostiin ja uudestaan Facebook-viesteihin.

Tässä katkelma lopputyöpäiväkirjastani: *Tunnelman luomiseksi laitoin musiikkia soimaan. Ja mitäpä maalaamisesta tulisi ilman kunnon kupillista teetä? Kun palaan takaisin niin huomaan, ettei aiemmin valittu musiikki niin nappaakaan, ja alan selaillla uutta Spotifysta. Facebookissa kummittelee yksi uusi viesti, mahtaako se olla kiireellinen? Ja miten se aurinko nyt jo laskee? Jotenkin päivällä työskennellessä keskittymiskykyäni on kuin kultakalalla, onneksi öiset rutistukset kompensoivat tätä. Ja opettelustahan se vain olisi kiinni. Täytyisi oppia kurinalaisemmaksi ja viettää vähemmän aikaa sosiaalisessa mediassa.*

Joskus oli myös hyvä olla tekemättä lopputyötä. Maaliskuussa tein teoksia niin intensiivisesti, että sellaisina hetkinä kun en maalannut niitä, niin todennäköisesti ajattelin maalaamista. Eräänä viikonloppuna lähdin seuraksi ajelemaan ympäri eteläistä Suo-

mea, kun kaverin veistos piti viedä Helsinkiin näyttelyyn. Siitä oli hyötyä monella tapaa. Sain tuuletettua päätäni ja poistuttua kunnolla työhuoneelta. Kilometrieni taituessa ajatukset tuntuivat selkeämmiltä ja tein hyviä oivalluksia maisemien vaihtumista katsellessani. Turun kautta kulkiessamme hain sieltä lyöntimetallia ja välineet sen kiinnitykseen.

Toisella Turun reissulla korostui monipuolisten kontaktien merkitys. Minulla on siellä ystävä, joka on luonnonuskova. Hän pitää maata, puita ja kaikkea elävää pyhänä. On ollut mielenkiintoista tutustua hänen eläin- ja luontosuhteeseen. Hän on myös kiinnostunut astrologiasta ja antoi hyviä näkökulmia horoskooppimerkkeihin siltä kantilta. Pohdimme muun muassa sitä, että mitä luonteenpiirteitä valitsemiini eläimiin yleensä liitetään ja että mihin kuukausiin eläimet sopisivat luonnekuvausten perusteella. Olin tehnyt keväällä lopputyötä lähes erakoituneena omissa oloissani, onneksi välillä pääsin puhumaan siitä ihmisten kanssa ja saamaan kommentteja.

Tykkään kokeilla erilaisia tekniikoita, kokoja ja aiheita. Vaikka työni ovat yleensä melko pieniä, yksityiskohtaisia ja värikkäitä, olen tehnyt myös paljon isoja teoksia, joiden aiheet ovat olleet synkkiä ja ei-esittäviä. Lopputyöideaa ja sen toteuttamistekniikkaa miettiessäni lähtökohtana kuitenkin oli se, että haluan tehdä jotain, jonka tekemisestä nautin. Omalta mukavuusalueeltaan on hyvä välillä poistua, mutta koska työskentelin lopputyöni kanssa niin pitkään ja intensiivisesti, halusin tehdä jotain, minkä tekemisestä nautin.

Teoksen kokoa ja muotoa pohtiessa, tulee kiinnittää huomioon minne se sijoitetaan. Jos haluaa tehdä tauluja, jotka sopivat sisustukseen, se on paljon seinästä kiinni minkä kokoinen siihen sopii. Joillekin seinille sopii hyvin isoja teoksia, joillekin sellaiset eivät edes mahdu. Netissä olevan portfolion kannalta usein pienempi on parempi, koska portfolioa katsotaan yleensä pieneltä näytöltä ja näin itse teos on lähempänä samaa kokoluokkaa. Jos isoa teosta katsoo pieneltä näytöltä, osa sen tehosta katoaa. Isomman teoksen dokumentointi saattaa olla haasteellista. Itse kuvasin liian isot lopputyömaalaukset yksitellen ulkona ennen kehystystä.

2 TUTKIMUSKOHTEITA

En pidä horoskooppeja millään tavalla vakavasti otettavina, taivaankappaleiden sijainnit syntymähetkellä suhteessa eläinradan merkkeihin tuskin vaikuttaa merkittävästi ihmisen luonteeseen. Etenkin jos ottaa huomioon sen, että tähtien asema suhteessa maapalloon on jatkuvassa muutoksessa ja kaikki tämän kaltaiset asiat elävät. Horoskooppien 2200-vuotisen historian aikana planeetat ovat liikkuneet suhteessa eläinradan merkkeihin 30 astetta, niin että Oinaan päivinä 21.3.–20.4. syntyvät itse asiassa Kalojen tähdistössä (Braganca 2007). Tässä viitekehyksessä ei tunnu lainkaan niin hölmöltä keksiä päästään uusia horoskooppimerkkejä ja sanella niihin sopivat luonteenpiirteet. Eihän horoskoopeissakaan ole päätä eikä häntää, ja silti on ihmisiä, jotka saavat elantonsa niiden sepustamisesta.

Aloin kuitenkin pohdiskella jo melko varhaisessa vaiheessa horoskooppi-idea, että onko synnyinajalla jotain vaikutusta luonteeseen tai muihin ihmistä määrittäviin tekijöihin. Asiaa on tutkittu jonkin verran ja on huomattu, että lapsen todella vaikuttaa se, mihin vuodenaikaan on syntynyt. Erot voivat johtua muun muassa auringonvalon määrästä, lämpötilasta ja ravinnosta.

Kesällä syntyneet vauvat olivat syntyessään painavampia, pidempiä aikuisina ja kokonaisuudessaan terveempiä kuin talvella syntyneet, huomattiin Cambridgen yliopiston tutkimuksessa (Day 2015). Tutkijat päättelivät, että ympäristötekijät johtivat eroihin varhaisessa vaiheessa, jo ennen syntymää, ja nämä erot kehittyivät läpi lapsuuden aikuisikään asti. He uskoivat erojen selittyvän sillä, että äidit olivat saaneet enemmän D-vitamiinia raskauden toisella kolmanneksella. Tutkimuksessa oli otantana yli puolen miljoonan Iso-Britannialaisen terveystiedot.

Kesän lapsilla tuntuisi menevän paremmin monella saralla. Columbian yliopiston tutkijat selvittivät syntymäajan ja 55 eri sairauden, muun muassa astman, ADHD:n ja sydäntautien yhteyttä. He tulivat siihen tulokseen, että toukokuussa syntyneillä oli alhaisin riski sairastua näihin sairauksiin ja lokakuussa syntyneillä suurin. (Columbia University Medical Center 2015)

Näitä tutkimuksia on julkaistu isoilla otsikoilla, jotka julistavat, että horoskoopeilla on sittenkin perää. Tutkijat kuitenkin korostavat, että kyse ei ole astrologiasta vaan vuodenaikabiologiasta. (Columbia University Medical Center 2015)

Huomioon tulee myös ottaa se, missä tutkimukset on tehty. Edellä mainitut tutkimukset ovat tehty Iso-Britanniassa ja Yhdysvalloissa, ja niitä voi melko hyvin verrata Suomen oloihin. Samat asiat tuskin pätevät esimerkiksi trooppisilla alueilla tai kehittyvissä maissa. Esimerkiksi Columbian yliopiston tutkijat suunnittelevatkin toistavansa tutkimuksensa eri puolilla maailmaa voidakseen paremmin tunnistaa ne ympäristön muuttujat, joilla on vaikutus eroihin sairastumisriskissä. (Columbia University Medical Center 2015)

3 TULOKSET/TEOKSET

Tein lopputyöni käyttäen kahta erilaista paperia, molemmat paksuja ja vesiväreihin tarkoitettuja. Toinen oli Arches-merkkistä melko isolla tekstuurilla ja toinen sileämpää ja merkiltään tuntematonta. Aloitin jokaisen työn leikkaamalla paperista noin 35 senttimetriä kertaa 35 senttimetriä kokoisen palan ja merkkäämällä sen keskelle 30 senttimetriä kertaa 30 senttimetriä alueen, johon luonnostelin lyijykynällä tulevan kuvan. Useammissa teoksissa tussasin sen omalla, ehkä vähän sarjakuvamaisella tyylilläni käyttäen Micron -merkkisiä vedenkestäviä tusseja. Pidän efektistä mikä tulee, kun tussaa ulkoreunat muita viivoja paksummalla, ja näin teinkin monille töille. Yritin muutenkin pitää viivan vaihtelevana käyttäen monipuolisesti erikokoisia tusseja. Vain peltohiiri-maalauksessa en käyttänyt tusseja lainkaan. Sudenkorentomaalauksessa tussasin pelkästään sudenkorennon.

Maalasin teokset suurimmaksi osaksi koululta saamillani St Petersburg -merkkisillä vesiväreillä. Joitakin sävyjä lainasin muista paleteista, mutta enimmäkseen pärjäsin St Petersburgin 24 sävyllä ja niiden yhdistelmillä. Viimeistelyyn käytin valkoista guassia.

Guassin lisäksi laitoin valmiisiin maalauksiin viimeistelyksi myös kullanväristä lyöntimetallia. Olen kerran nähnyt koulussa grafiikan tunnilla, miten se kiinnitetään, mutta tämä oli ensimmäinen kerta, kun kokeilin itse tekniikkaa. Testasin tietenkin ensin hukkapaperin palaselle sitä, en suoraan maalauksiin. Ensin piti kiinnittää liima-ainesiveltimellä, odottaa sen kuivumista ja painaa lyöntimetalli liima-aineen päälle. Kun metalli oli kiinnittynyt aineeseen, ylimääräisen sai rapsuttaa siveltimellä pois. Se oli hidasta ja hermoja raastavaa, etenkin harakassa olevat isommat pinnat, joissa pienikin ryppy olisi pistänyt ikävästi silmään. Olen kuitenkin lopputuloksen tyytyväinen ja lyöntimetallin ulkonäkö oli sen vaativan vaivan arvoinen. On myös mukavaa päästä tulevaisuudessa hyödyntämään materiaalia, nyt kun sen käytön opetteli.

Ribba-merkkiset kehykset ostin Ikeasta. Se tuli hieman yllätyksenä, kuinka paljon kaksitoista kappaletta 40 senttimetriä kertaa 50 senttimetriä kehystä vievät tilaa pienestä Fiat Puntosta, johon pitäisi mahtua muidenkin ostokset. Tästäkin selvittiin onneksi kunnialla ja yhtä kokemusta rikkaampana.

Teetin opettajamme suosittelemassa kehystämössä passepartout kahdella reiällä: toinen maalaukselle, toinen sen alapuolelle tulevalle kuvaukselle. Kehystäjä ilahdutti idioottivarmat ohjeeni, toinen piirrettynä pienelle paperille ja toinen havainnollistamaan todellista kokoa. Hän oli kuulemma tottunut kuulemaan niinkin tarkkoja ilmaisuja päivästä toiseen, kuin ”se on sellainen normaalin kokoinen kuva”.

Oli hauska päästää mielikuvituksensa valloilleen ja kehitellä melko mielivaltaisesti luonteenpiirteitä eri kuukausina syntyneille. Yritin olla ajattelematta jotain tiettyjä henkilöitä. Olin melko varma, että poro tulee joulukuulle jouluisten kulkustensa kanssa, mutta sen luonnetta miettiessäni en ajatellut tuntemiani joulukuun lapsia. Eri horoskooppien kuvauksista koitin pyrkiä kirjoittamaan sellaisia, kuin perinteiset horoskoopitkin ovat eli melko positiivisia ja yleismaailmallisia. En halunnut tehdä ainaakaan liian spesifejä niistä, koska halusin niiden pysyvän helposti samaistuttavia. Seikkailunhaluisuus ja kunnianhimoisuus ovat esimerkiksi sellaisia luonteenpiirteitä, jotka monet kokevat omakseen.

Luonnekuvauksia miettiessäni en voinut kuin ihmetellä, kuinka erilaisia ja yksilöllisiä luonteenpiirteitä olemme kehittäneet eri eläinlajeille. Olemme johtaneet ne mielikuvista, joita esimerkiksi elintavat, käytös tai fyysinen olomuoto herättävät. Jotkut mielikuvat tulevat kulttuurista, mytologioista ja siitä, millaisena eläimet esimerkiksi saduissa ovat näyttäneet. Ketun oveluus on jo käsite itsessään. Sudenkorenon muutos toukasta aikuiseksi yksilöksi oli syy, miksi sudenkorenon kuvaukseen kirjoitin, että sitä määrittää muutos.

Pohdin myös, kuinka yksityiskohtaisesti voimme kuvailla omia ja toistemme luontea ja käyttäytymispiirteitä. Jokainenhan kuitenkin reagoi tilanteisiin aina pitkälti ympäristön ja sen hetkisen tilanteen mukaan. Kuinka pysyviä luonteenpiirteet edes ovat? Tietenkin ne muuttuvat esimerkiksi ajan kuluessa, opimme esimerkiksi aikuisena usein rohkeammiksi ja itsenäisimmiksi. Jotkut luonteenpiirteistämme muuttuvat esimerkiksi, kun puhekieli vaihtuu. Tätä on tutkittu, ja huomattu esimerkiksi samojen ihmisten vastausten olevan konservatiivisempia japaniksi kuin englanniksi. (New republic 2014)

4 TEOSTEN ESITTELY

4.1 Sitruunaperhonen

Sitruunaperhosen kuvauksesta tein kesäihmisille sopivan: ”Sitruunaperhonen 22.6.–22.7. Sitruunaperhoset ovat todellisia kesän lapsia. He nauttivat auringon lämmöstä ja ottavat ilon irti kesän eloisasta tunnelmasta. Luonteeltaan sitruunaperhoset ovat kuplivia ja pirteitä. He luovat iloa ympärilleen, minne ikinä menevätkin.”

Samalla tavalla kuin sitruunaperhoset lentelevät ja lämmittelevät siipiään kesäaurin-gossa, myös kesäihmiset ovat eniten elossa kesäkuukausina. Ajattelin, että jos ihminen syntyy ja saa varhaisimpia muistoja kesän lämpimimpinä ja ihanimpina päivinä, jolloin ympärillä olevat ihmiset ovat iloisia ja eloisia, tämä voi vanhempanakin vaikuttaa hänen suhtautumiseensa kesään. Sitruunaperhosien keltaisesta ja keveästä

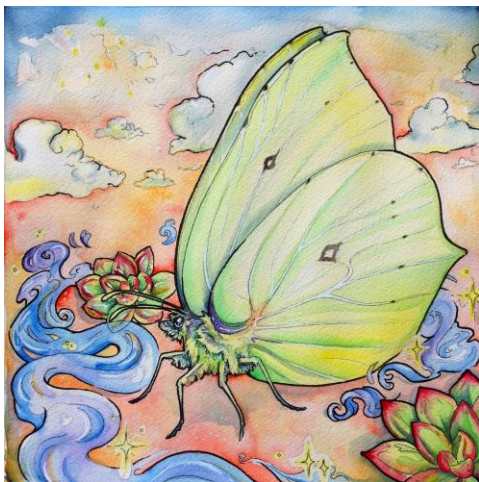
olemuksesta tulee mieleen, että sitruunaperhos-horoskoopin omaavat voisivat olla muita pirtsakampia ja iloisempia, koska sitruunaperhosen värikin on niin piristävä.

Maalaukseen sitruunaperhosesta tein taustalle muita keveitä ja kesäisiä aiheita. Väritkin valikoin sen mukaan vaaleiksi ja pirteiksi. Taustalla kulkee pilviä ja pyörteinen ilmavirta kiertää perhosta. Teen usein mehikasveja töihini, ne ovat yksiä lempikasveistani. Tähänkin ne sopivat hyvin, eikä vähiten värien puolesta. Horoskooppi-teemaan sopien taustalla tuikkivat myös tähdet.

4.2 Sudenkorento

Sudenkorentoja esiintyy hyvin usein taiteessani. Sen valikoiminen yhdeksi horoskooppimerkiksi oli lähes itsestään selvää. Minulla oli useampia erilaisia vaihtoehtoja, millaisen taustan sille haluaisin. Yritin olla päätyvämmä melko kliseiseen lampi-taustaan. Useamman epäonnistuneen luonnoksen jälkeen päädyin kuitenkin tekemään sudenkorennon lammelle ja aivan yhtä ennakoitavasti lumpeenlehden päälle. Punnitsin pitkään sen ja ulpukan välillä, mutta lumme voitti, koska on kauniimpi.

Sudenkorennon luonnekuvaus on tällainen: ”Sudenkorento 23.9.–22.10. Sudenkorennoille muutos on olennaisinta elämässä. He eivät halua jumittua arkisiin rutiineihin, vaan elävät jatkuvassa murroksen tilassa. Sudenkorennot janoavat uusia kokemuksia, uusia tuttavuuksia ja uusia maisemia.” Sudenkorennon kuvaus suuresta muutoksen tarpeesta, liittyy sen muodonmuutokseen toukasta aikuiseksi yksilöksi.

Kuva 1. Sitruunaperhonen

Kuva 2. Sudenkorento

4.3 Metsäkauris

Kävin keväällä Pariisissa ihailmassa Claude Monetin lumpeenkukkamaalauksia. Olen aina pitänyt Monetin kädenjäljestä, mutta näiden valtaviin teosten näkeminen paikan päällä oli silti odotettua suurempi elämys. Vietin kauan aikaa ihailien kukkien yksityiskohtia ja niiden heijastumista lammen pinnasta. Samaa tunnelmaa, mutta omalla tyylilläni, koitin saada kaurismaalauksen taustaan. Lumpeita tein myös aiemmin esiteltyyn sudenkorentomaalaukseen.

Maalauksessa metsäkauris on kumartunut lammen rantaan juomaan, ja sen hahmo heijastuu lammen pinnasta haaleasti. Halusin kokonaisuuteen viitteitä suomalaisuudesta, onhan aiheena suomalaiset horoskoopit. Tässä maalauksessa sitä alleviivaa koivumetsä taustalla.

Metsäkauriin luonnekuvaus kuuluu näin: ”Metsäkauris 21.5.–21.6. Metsäkauriit ovat äärimmäisen vastaanottavaisia ja intuitiivisia. He havainnoivat ympäristöään herkästi. Heillä on hyvä tilannetaju, ja he kykenevät vaivatta keskittymään useaan asiaan samanaikaisesti. Metsäkauris reagoi nopeasti ja saattaa helposti mennä äärimmäisyyksiin.” Kauris on saaliseläimenä herkkä reagoimaan ärsykeisiin, ja sinkoaa karuun pienemmästäkin rasahduksesta.

4.4 Poro

Perinteisessä horoskoopissa on useampia sarvipäitä, on kaurista, härkää ja oinasta. Siksi ei häirinnyt tehdä kauriin lisäksi omaan horoskooppikuvastoon myös poroa. Ja kun ajattelee etenkin Lapin seutua, niin suomalaisempaa eläintä saa hakea. Halusin leikitellä poron sarvilla ja mietin, laittaisinko sinne esimerkiksi kukkia roikkumaan. Päädyin lopulta koristelemaan ne vähän jopa jouluisilla kulkusilla, kelloilla ja ketjuilla. Taustan jätin melko yksinkertaiseksi. Maalasin sen keltaisen ja oranssin sävyillä.

Tein poron luonnekuvauksesta tällaisen: ”Poro 21.12.–19.1. Porot ovat tyypillisiä sarvipäitä, jääräpäisiä äärimmäisyyksiin asti. Heillä on suuri tarve määrätä itse omista asioistaan. Toisaalta he ovat valmiita tekemään paljon töitä niiden hyväksi, joista välittävät. Porot toimivat harkiten, hitaasti ja varmalta pohjalta.” Kauan Lapissa asunut ystävä kuvaili porojen luonnetta hyvin värikkäästi ja korosti tarinoissaan juuri jääräpäisyyttä.

Kuva 3. Metsäkauris

Kuva 4. Poro

4.5 Kettu

Halusin tehdä maalauksen ketusta ilmeikkään ja persoonallisen näköisen. Aluksi ideana oli piirtää venyttelevä tai haukotteleva kettu. Minua alkoi haukottaa jo referenssikuvien netistä selailu niin paljon, ettei niiden katselemisesta meinannut tulla mitään. Piirsin ketun lopulta itseään rapsuttelevaan asentoon. Ilmeikkään silauksen toi päähän asetettu kukkaseppelä.

Sienet voivat kasvaa kehämäisesti niin, että maan pinnan päällä olevat itiömät muodostavat ringin. Nämä, englanniksi fairy ring -nimiset kehät, ovat mielestäni satumaisia ja sopivat muutenkin satukuvastoon helposti lukeutuvalla ilmeikkäällä ketulle mainiosti taustaksi. Taustalle tein kärpässieniringin lisäksi myös päivänkakkaroita, joita ketulla on sepeleessään.

Ketun luonnekuvauksen tein pitkälti sen pohjalta, millaisina ketut saduissa tunnetaan: ”Kettu 23.10.–22.11. Ketut ovat poikkeuksellisen nokkelia, älykkäitä ja ovelia. Valintatilanteissa ketusta saattaa kuoriutua opportunisti. He sopeutuvat helposti monenlaisiin tilanteisiin ja valitsevat usein elämässä reitin, jonka varrella aita on matalin.” Satujen kettu on juuri tuollainen viekas ja ovela, kuin mitä kuvaukseen kirjoitin. Ketun kuvauksessa oli haasteena se, etten halunnut siitä liian negatiivista. Loka-kuun alussa syntynyt kaveri onneksi piti kuvauksesta, ja sanoi, että se on ihan hänenlaisensa. Hän ei kokenut sitä mitenkään negatiiviseksi suhteessa muihin, vaan pikemminkin helposti samaistuttavaksi.

4.6 Saimaannorppa

Halusin ehdottomasti mukaan myös jonkun vedessä elävän eläimen. Mikään kala ei oikein napannut, kuvittelin jo päässäni siskojeni pettyneen äänen, kun joku toinen saa olla susi ja he ovat särkiä. Kun keksin saimaannorpan olin todella tyytyväinen. Norpat ovat ihastuttavia, leikkisiä ja niitä ei ole missään muualla kuin Saimaan vesissä. Maalauksen taustalle tein vain muutaman nuottaruohon, isommassa roolissa on valoefekti, joka muodostuu auringon säteiden siivilöityessä veteen.

Saimaannorpan kuvauksessa korostin sen harvinaisuutta: ”Saimaannorppa 20.2.–20.3. Saimaannorpat ovat persoonallisia ja kaikki aivan omanlaisiaan. He ovat niitä ihmisiä, joihin tutustuessa tulee tunne, ettet ole ennen tavannut ketään heidänlaistaan. Saimaannorppien pinnan alla kuplii aimo annos elämäniloa, luovuutta ja mielikuvituksellisuutta.”

Kuva 5. Kettu

Kuva 6. Saimaannorppa

4.7 Lehtokotilo

Kotiloita piirtäessä minulla toistuu yksi erikoinen maneeeri: piirrän niille melkein aina heinäkorren suuhun. En tiedä mistä se on alun perin alkanut, mutta kotiloni ovat lähes poikkeuksetta niin rentoja, että ne kulkevat sarjakuvatyyliin korsi suussa. Näin siis tämä lehtokotilokin sai timotein suuhunsa. Luonnekuvauksessakin korostin juuri tätä rentoutta ja hitautta, mitkä hitaisiin kotiloihin perustellusti liitetään: ”Lehtokotilo 21.3.–20.4. Lehtokotilot nauttivat hitaasta elämänrytmistä. Heillä ei tunnu olevan kiire mihinkään. Kotilot keskittyvät enemmän sisäisen kuin ulkoisen tien kulkemiseen. Toisaalta he kuitenkin sopeutuvat helposti ja ovat nopeasti uusissa paikoissa kuin kotonaan.”

Mielestäni kotilot ovat hyvin kauniita ja sympaattisia. Laitoin, kuulemma vähän muorimaisen näköisen, kotilon taustalle ja kuoren päälle reheviä ja runsaita juhanrusuusia ja jotain muita pieniä valkeita kukkia. Taustasta tein keväisen vihreän.

4.8 Karhu

Karhu oli ensimmäinen maalaus, jonka tein. Halusin siihen kelmeän talvisen tunnelman. Taustalla ei näykään muuta kuin mänty ja kuiva karhunputki. Taivaalla tuikkii

tähtiä ja niistä on erotettu viivoilla näkyvimiksi Ison karhun ja Pikku karhun tähdistöt.

Mahtavan metsän kuninkaan luonnekuvaus kuuluu näin: ”Karhu 23.8.–22.9. Talven tullessa karhut toivovat, että koko muu maailma pysähtyisi pimeimmiksi kuukausiksi eikä vaatisi heiltä mitään. He toivovat, että voisivat vain nukkua kylläisinä koko kaamosajan. Metsän kuninkaina karhut ovat luonteeltaan itsetietoisia ja itsevarmoja. He kulkevat aina omaa tahtiaan, muista riippumatta.”

Kuva 7. Lehtokotilo

Kuva 8. Karhu

4.9 Lapinpöllö

Pöllö oli yksi viimeisimmistä maalauksista, joita tein, mikä on melko erikoista, koska jo ennen horoskooppi-idea ajattelin maalaavani pöllön osaksi lopputyötäni. Pöllön kohdalla huomasin myös, että jos en tähän saa mandalaa taustalle, niin en mihinkään. Pelkäsin, että niitä tulisi maalauksiin vähän liiankin kanssa, mutta toisin kävi. Mandalat on yksi toistuvimmista aiheista töissäni, ja teen niitä hyvin mielelläni. Pidän siitä meditatiivisesta tilasta, johon niitä tehdessä on helppo vajota. Tässä maalauksesakin taustalla oleva mandala on niin sanottua dot work eli pistetekniikkaa, jossa varjostukset on tehty tökkimällä pisteitä viere viereen vaihtelevalla tiheydellä.

Ajattelin ensin, että taustalle tulisi mahtipontinen galaksikuvio (jota ihmettelen, etten mihinkään kuvaan suunnitelmista huolimatta tehnyt), mutta koska lapinpöllössä ja mandalassa oli jo niin paljon pientä yksityiskohtaa, olisi kokonaisuudesta tullut vä-

hintääinkin sekava. Olen silti tyytyväinen taustaan sellaisenaan, siinä kiertää pyörteittäin eri sinisen ja punaisen sävyjä vaalentuen keskelle. Korostin joitakin mandalan osia valkoisella guassilla.

Tein lapinpöllön luonnekuvauksesta seuraavanlaisen: ”Lapinpöllö 23.11–22.12. Lapinpöllöt ovat ystäväpiirissään niitä, joiden luo tullaan, kun kaivataan hyviä neuvoja. He ovat älykkäitä, nokkelia ja löytävät nopeasti ratkaisun pulmaan kuin pulmaan. Pöllöt ovat vastaanottavaisia ja haluttua seuraa minne ikinä menevätkin.” Päädyin tällaiseen luonnekuvaukseen, koska minulle tulee pöllöistä mieleen viisaus ja neuvokkuus.

4.10 Harakka

Lempilintuni harakka, Suomen papukaija, oli yksi mukavimmista maalattavista. Idea omenapuun oksalla tarkkailemassa olevasta harakasta tuli nopeasti ja onnistuin sen toteutuksessa mielestäni hyvin. Maalauksessa on harakan lisäksi muutama omenapuun oksa, joissa on vaaleanpunaisia kukkia. Maalasin harakalle suuhun kultaisen kuu-korun. Se viittaa taivaankappaleen lisäksi harakan leikkisään luonteeseen ja siihen uskomukseen, että harakat pitäisivät kaikesta kiiltävästä ja varastaisivat kimaltavia koruja pesiinsä.

Harakka on yleinen hahmo vanhoissa saduissa, joissa se kuvataan usein variksen kaverina. Harakoiden uskotaan pitävän kiiltävästä, joka innoitti osaltaan kirjoittamaan sen kuvauksesta tällaisen: ”Harakka 21.4.–20.5. Kevään lapset harakat rakastavat kaikkea uutta ja kiiltävää. He huolehtivat muita merkkejä paremmin myös itsestään, ulkonäöstään ja kunnostaan. Harakasta voi saada hieman pinnallisen ja materialistisen kuvan, mutta kun harakan oppii tuntemaan paremmin, paljastuu tästä älykäs, utelias ja kujeileva persoona.”

Kuva 9. Lapinpöllö

Kuva 10. Harakka

4.11 Peltohiiri

Sekä hiiren että pöllön maalasin myös ensimmäisen vuoden yhteisnäyttelyyn. On hauska verrata näitä töitä keskenään ja miettiä, että missä on kehittynyt. Maalauksessa leikkisä hiiri on kiivennyt tähyilemään punaisen unikon varteen. Unikot, etenkin punaiset, voivat symboloida sotaa ja kuolemaa. Jokainen katsoja tehkoon omat päätelmänsä, mutta minulla ne viittaavat paremminkin kesään ja niittyihin. Niitä kasvoi mummini mökillä, ja niitä tuli piirrettyä paljon mallista. Taustalle yritin saada sitä efektiä, joka tulee kuvatessa lyhyellä objektiivin syväterävyysalueella, kun kuvan etuosa on tarkka ja tausta sumea.

Peltohiiren kuvaus oli helppo kehitellä. Hiiret ovat pieniä viipottajia, jotka varastoi-
vat ruokaa talven varalle. Tein kuvauksesta tällaisen: ”Peltohiiri 23.7.–22.8. Pelto-
hiiret ovat jatkuvasti menossa, he viettävät harvoin hetkeäkään paikallaan. Se tekee
heistä eloisaa ja haluttua seuraa. He ovat ikuisia etsijöitä ja seikkailijoita. Peltohiiret
pelaavat kuitenkin varman päälle ja varautuvat aina kaikkeen. Heidän säästötililtään
löytyy aina varoja pahan päivän varalle, eikä ruoka lopu kesken peltohiiren keittiös-
tä.”

4.12 Susi

Halusin teoksiin sellaisia elementtejä, mitä horoskooppien kuvituksissa usein on. Horoskooppimerkkien aihe maailma on juuri sellaista hauskaa new age -hihulointia, mitä mieluusti töissäni kuvaan. Yritin kuitenkin olla vetämättä ihan överiksi. New ageen ja pakanakuvastoon kuuluu melko tiiviisti erilaiset kristallit, ja maalasin niitä susimaalauksen reunoille eräänlaisiksi kehyksiksi. Taivaalle tein tuikkivan tähtitaivaan ja kuita viisin kappalein, kaikki eri vaiheissa. Ne ovat eräänlainen vuodenkierron symboli, sekä viittaus siihen, miten horoskooppimerkkejä on yhtä monta kuin kuun kiertoja vuodessa. Taivaankappaleet ovat muutenkin olleet näissä teoksissa esillä, esimerkiksi karhun taustalla.

Halusin korostaa suden pedon luonnetta ja maalasin sen suuhun kuolleen rusakon. Maalauksessa susi katsoo keltaisilla silmillään suoraan katsojaan, suussaan saalis. Sudet ovat laumaeläimiä, siispä kuvauksessakin korostuu yhteisöllisyys: ”Susi 20.1.–19.2. Terveen itsetunnon omaavat sudet ovat luontaista laumanjohtajatyyppejä. He ovat sosiaalisesti älykkäitä ja tarkkanäköisiä. Heillä on hyvä hierarkian taju, ja he osaavat kunnioittaa auktoriteetteja, jos se on perusteltua. Sudet pääsevät oikeuksiinsa ollessaan osa ryhmää ja harvoin heitä tapaakaan ilman seuraa.”

Kuva 11. Peltohiiri

Kuva 12. Susi

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Annoin itselleni lopputyön teossa sellaisen tavoitteen, että oppisin ottamaan paremmin vastaan kritiikkiä ja antamaan rakentavaa kritiikkiä myös muille. Sen vuoksi kyselin jatkuvasti prosessin edetessä mielipiteitä etenkin perheeltäni ja ystäviltäni, jotka asuivat lähellä. Joukossa oli niin taiteilijoita kuin ei-taiteilijoilta, ja kaikki antoivat hyvin ideoita, parannusehdotuksia, kannustusta ja tukea. Lopputyöohjaajastanikin oli paljon apua, hänen kanssaan tapasimme kerran ja muuten pidimme yhteyttä sähköpostitse.

Yksittäisistä maalauksista poro oli se, minkä olisin maalannut uudestaan, jos olisin kerennyt. Vaikka pidin sarvien koristuksista ja yksityiskohdista, kokonaisuus jäi mielestäni vaisuksi ja etenkin tausta oli vähän ihmeellinen. Suosikkia on vaikeampi valita, mutta pidän kyllä erityisesti kettuhahmon ilmeikkyydestä. Taiteellisesti onnistunein on mielestäni harakkamaalaus, siinä tuntui kaikki palaset loksahdavan paikoilleen lyöntimetallin kultaa myöten.

Tällaisia sarjoja olisi hauska tehdä tulevaisuudessakin. Miltä näyttäisi esimerkiksi horoskooppimerkkien ja eri kulttuureista tulevien ihmisten yhdistelmät? Perinteisessä afrikkalaisessa asussa oleva leijonanainen ja vaa'an kanssa poseeraava inuiitti. Toisaalta kahdentoista työn sarjat ovat hyvin työläitä, enkä tiedä olisinko tätä saanut valmiiksi ilman, että olisi ollut pakko. Oli hyvä, että oli selkeä deadline, vaikka toukokuu lähestyi kyllä uhkaavan nopeasti, vaikka monesti maalasin yöt läpeensä.

En ole mikään suuri horoskooppien harrastaja ollut koskaan, mutta näitä maalatessa niitä on tullut mietittyä melko paljon. Minua kiinnostaa erityisesti ihmisten kiintyminen omaan horoskooppiinsa. Tiedän ihmisiä, jotka kokevat olevansa esimerkiksi niin Leijonia kuin olla saattaa, vaikei horoskooppeihin tosissaan uskokaan. Oli mukavaa, kun siskot odottivat malttamattomina, koska he saavat tietää, minkä eläimen valitsin mihinkin ajankohtaan. He olisivat halunneet tietää oman suomalaisen horoskooppinsa nyt eikä huomenna. Toivon, että myös näyttelyssä ihmiset olisivat kiinnostuneita uudesta horoskooppimerkistään ja vertailisivat sen luonnekuvausta omaan

luonteeseensa ja vaikkapa siihen perinteiseen astrologiseen horoskooppiin, mikä heillä ennestään on.

LÄHTEET

Braganca, P. 2007. Astrology: Why Your Zodiac Sign and Horoscope Are Wrong, Live Science, 23.10.2007. Viitattu 12.4.2016

<http://www.livescience.com/4667-astrological-sign.html>

Columbia University Medical Center, 2015. Data scientists find connections between birth month and health, ScienceDaily, 8.6. 2015. Viitattu 15.4. 2016

www.sciencedaily.com/releases/2015/06/150608111557.htm

Day, Felix R. 2015. Season of birth is associated with birth weight, pubertal timing, adult body size and educational attainment: a UK Biobank study, Heliyon, 12.10.2015. Viitattu 13.4.2016

<http://www.heliyon.com/article/e00031/#Abstract>

Robb, Alice 2014. Multilinguals Have Multiple Personalities, New Republic, 23.4.2014. Viitattu 15.4.2016

<https://newrepublic.com/article/117485/multilinguals-have-multiple-personalities>

